

**JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE**

Dunajska 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97

F: 01 478 36 08

E: gp.avk@gov.si

www.varstvo-konkurence.si

Številka: 3061-27/2023-11

Datum: 14. 3. 2024

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana, izdaja v senatu, ki ga sestavljajo Andrej Matvoz kot predsednik senata ter ob sodelovanju Istoka Prodana, mag. Karle Pinter, mag. Mirjane Rozman in mag. Reneja Redžiča kot članov senata, na podlagi 12. in 32. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence¹ (v nadaljevanju: ZPOmK-2) v zadevi presoje pridobitve skupne kontrole podjetja AZ DEOS, oskrba starejših, d.o.o., Fajfarjeva ulica 33, 1000 Ljubljana, ki ga zastopata direktorici Alenka Žnidaršič Kranjc in Tinkara Godec, ter zavoda Inštitut za interdisciplinarna in aplikativna raziskovanja, Gregorčičeva ulica 19, 5000 Nova Gorica, ki ga zastopa direktor Matej Markovič, nad zavodom Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici, Gregorčičeva ulica 19, 5000 Nova Gorica, ki ga zastopa dekan Borut Rončević, na zahtevo, na nejavni seji dne 14. 3. 2024, naslednjo

ODLOČBO

1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence pridobitvi skupne kontrole podjetja AZ DEOS, oskrba starejših, d.o.o., Fajfarjeva ulica 33, 1000 Ljubljana, in zavoda Inštitut za interdisciplinarna in aplikativna raziskovanja, Gregorčičeva ulica 19, 5000 Nova Gorica, nad zavodom Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici, Gregorčičeva ulica 19, 5000 Nova Gorica, ne nasprotuje. Koncentracija je skladna s pravili konkurence.
2. Med postopkom niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev

I. PRIGLASITEV IN UDELEŽENCI POSTOPKA

1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija), je dne 4. 12. 2023 prejela priglasitev koncentracije podjetja AZ DEOS, oskrba starejših, d.o.o., Fajfarjeva ulica 33, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: AZ DEOS ali priglasitelj), in zavoda Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici, Gregorčičeva ulica 19, 5000 Nova Gorica (v nadaljevanju: FUDŠ ali prevzeti zavod).² Koncentracijo je priglasilo podjetje AZ DEOS skladno s prvim odstavkom 67. člena ZPOmK-2.

¹ Uradni list RS, št. Uradni list RS; št. 130/22 in 12/24.

² Dokument št. 3061-27/2023-1.

2. Podjetje AZ DEOS naj bi 100,00 % delež ustanoviteljskih pravic zavoda FUDŠ pridobilo na podlagi »Pogodbe o prenosu 51 % ustanoviteljskih pravic in obveznosti v zasebnem zavodu Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici ter ustanovitvi nakupne in prodajne opcije«³ (v nadaljevanju: Pogodba), sklenjene 29. 11. 2023 med podjetjem AZ DEOS kot prevzemnikom in ednim imetnikom ustanoviteljskih pravic zavoda FUDŠ, to je zavod Inštitut za interdisciplinarna in aplikativna raziskovanja Gregorčičeva ulica 19, 5000 Nova Gorica (v nadaljevanju: Inštitut INTEA) kot prenosnikom ustanoviteljskih pravic.
3. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah⁴ je bila plačana upravna taksa po tarifni številki 48 v znesku 2.000,00 EUR.
4. Ker prigrasitev ni vsebovala vseh elementov, ki jih natančneje določa na podlagi šestega odstavka 67. člena ZPOMK-2 sprejeta Uredba o vsebini obrazca za prigrasitev koncentracije podjetij⁵, jo je prigrasitelj na zahtevo Agencije dopolnil dne 19. 1. 2024⁶, dne 22. 1. 2024⁷ in dne 6. 3. 2024⁸, s čimer je postala popolna.
5. Iz Pogodbe izhaja, da bo zadevna transakcija pridobitve 100,00 % deleža ustanoviteljskih pravic zavoda FUDŠ izvedena v dveh delih, in sicer bo podjetje AZ DEOS od zavoda Inštitut INTEA kot imetnika vseh ustanoviteljskih pravic zavoda FUDŠ najprej na podlagi kupoprodajnega prenosa pridobilo njihov 51,00 % delež, preostali 49,00 % delež pa na podlagi uveljavitve nakupno-prodajne opcije. Glede na določila Pogodbe, ki opredeljujejo posamezni del zadevne transakcije izhaja, da gre za ločeni transakciji, ki vsaka zase predstavlja nastanek koncentracije, kar Agencija pojasnjuje v razdelku II. točke A te odločbe.
6. Po ugotovitvah Agencije bo po izvedeni prvi transakciji podjetje AZ DEOS s pridobitvijo 51,00 % deleža ustanoviteljskih pravic prevzetega zavoda sicer postal njegov večinski ustanovitelj, a bo na podlagi določil Pogodbe o ustanovitvi zavoda FUDŠ, dogovorjene s Pogodbo, nad njim z imetnikom preostalega 49,00 % deleža, to je zavodom Inštitut INTEA, izvajalo skupno kontrolo. Kadar koncentracija nastane s pridobitvijo skupne kontrole, morajo koncentracijo skladno s petim odstavkom 67. člena ZPOMK-2, prigrasiti subjekti, ki skupaj pridobivajo kontrolo. Agencija je prigrasitelja pozvala, da svojo prigrasitev ustrezno spremeni.
7. Dne 19. 1. 2024⁹ sta koncentracijo skladno s petim odstavkom 67. člena ZPOMK-2 prigrasila podjetje AZ DEOS in zavod Inštitut INTEA (v nadaljevanju: prigrasitelja), slednjega po pooblastilu zastopa podjetje AZ DEOS kot skupni predstavnik¹⁰.
8. Podjetje AZ DEOS preko 52,00 % poslovnega deleža obvladuje oseba Alenka Žnidaršič Kranjc, po 16,00 % poslovni delež pa imajo še tri fizične osebe, sicer sorodstveno povezane z imetnico večinskega poslovnega deleža. Podjetje AZ DEOS ima v izključni lasti podjetji DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o. (v nadaljevanju: Deos) in SOFIZO izobraževalni

³ Dokument št. 3061-27/2023-1, priloga 2.

⁴ Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš in 189/20 – ZFRO.

⁵ Uradni list RS, št. 36/09, 3/14, 130/22 – ZPOMK-2 in 6/24.

⁶ Dokument št. 3061-27/2023-5.

⁷ Dokument št. 3061-27/2023-6.

⁸ Dokument št. 3061-27/2023-9.

⁹ Dokument št. 3061-27/2023-5.

¹⁰ 52. člen Zakona o upravnem postopku, Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb.

center, d.o.o.¹¹ (v nadaljevanju: Bsofizo). Podjetje AZ DEOS z registrirano dejavnostjo drugo podjetniško in poslovno svetovanje po navedbah priglasiteljev deluje kot holding, ki upravlja s svojimi naložbami v svojih dveh odvisnih podjetjih. Podjetje Deos je dejavno na področju institucionalnega varstva v domovih za starejše ter v oskrbovanih stanovanjih in izvaja javno službo socialnovarstvene pomoči na domu, podjetje Bsofizo pa je dejavno na področju izvajanja poklicnega, srednješolskega in višješolskega izobraževanja.

9. Podjetja, povezana s podjetjem AZ DEOS (v nadaljevanju: Skupina Deos), so podjetja skupaj z odvisnimi podjetji in ki jih po navedbah priglasiteljev obvladuje Alenka Žnidaršič Kranjc kot fizična oseba¹² na podlagi večinskega deleža glasovalnih pravic. Tako so del Skupine Deos podjetja (i) AZ nepremičnine d.o.o. z dejavnostjo oddaje nepremičnin; (ii) Dej Skladi d.o.o. kot upravljalec alternativnega investicijskega sklada za naložbe podjetij znotraj Skupine Deos s svojim odvisnim podjetjem DEOS R d.o.o.¹³ z dejavnostjo institucionalnega varstva v tujini; (iii) Prva finance d.o.o. z dejavnostjo holdingov in ki je izključni lastnik podjetja Prva skladi d.o.o., s statusom specialnega investicijskega sklada, ter večinski lastnik podjetja Skupina prva d.d.¹⁴, ki ga obvladuje skupaj s podjetjem Kymah Limited¹⁵. Podjetje Skupina prva d.d. je holding družba in ima šest odvisnih podjetij. Dve od njih imata sedež v Republiki Sloveniji in je podjetje Skupina prva d.d. njun izključni lastnik¹⁶, to sta podjetji Prva pokojninska družba, d.d. in Prva osebna zavarovalnica, d.d. Prvo je dejavno na področju pokojninskih, drugo pa osebnih zavarovanj. Ostala štiri podjetja pa imajo sedež v tujini in so dejavna na področju pokojninskih oziroma življenjskih zavarovanj ter po navedbah priglasiteljev ne delujejo na trgu Republike Slovenije, slednje naj bi veljalo tudi za podjetje Kymah Limited.¹⁷
10. Ustanovitelj zavoda FUDŠ je zavod Inštitut INTEA, njegovi ustanovitelji pa so podjetje Center za strateške študije d.o.o. ter tri fizične osebe, vsak s 25,00 % deležem ustanoviteljskih pravic¹⁸ in ki nad njim po navedbah priglasiteljev ne izvajajo skupne kontrole¹⁹. Zavod Inštitut INTEA je edini lastnik podjetja Založba Vega d.o.o., ki ima registrirano dejavnost »raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike«, in zavoda Zavod INTEA Infrastruktura²⁰. Prevzeti zavod na dan priglasiitve nima odvisnih podjetij, njegova glavna dejavnost je izvajanje visokošolskega izobraževanja, v manjšem delu pa izvaja tudi raziskovalno dejavnost, na področju katere je dejaven tudi zavod Inštitut INTEA.
11. Priglasitelj sta podala gospodarsko utemeljitev obravnavane koncentracije in pri tem navedla, da se podjetje AZ DEOS, ki izvaja institucionalno varstvo za starejše osebe, srečuje s težavami pri pridobivanju ustreznega kadra, saj je v zadnjem času, kot je splošno znano, velik manko ustreznega kadra za izvajanje zadevne dejavnosti. Ena izmed možnih rešitev kadrovskih težav je izobraževanje notranjega kadra, kot tudi potencialnih

¹¹ Sprememba naziva podjetja z dne 2. 2. 2024, naziv pred tem je bil B2 izobraževalni center, d.o.o. AJ PES. ePRS. Dostopno na: <https://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=143441>. [28. 2. 2024].

¹² Za pridobitve kontrole s strani fizičnih oseb velja, da povzročijo trajno spremembo v strukturi udeleženih podjetij le, če te osebe izvajajo nadaljnje gospodarske dejavnosti za lasten račun ali če nadzorujejo vsaj eno drugo podjetje. Prečiščeno obvestilo Komisije o pravni pristojnosti v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij, Uradni list EU št. C95/1 z dne 16. 4. 2008; odstavek 12 in 151.

¹³ AJ PES. ePRS. Dostopno na: <https://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=770787>. [16. 1. 2024].

¹⁴ EBONITETE.SI. Dostopno na: <https://www.ebonitete.si/>. [16. 1. 2024].

¹⁵ Dokument št. 3061-27/2023-1, stran 9.

¹⁶ EBONITETE.SI. Dostopno na: <https://www.ebonitete.si/>. [16. 1. 2024].

¹⁷ Dokument št. 3061-27/2023-1, stran 9, in št. 3061-27/2023-6, točka 3.

¹⁸ Dokument št. 3061-27/2023-1, stran 10.

¹⁹ Dokument št. 3061-27/2023-6, točka 3. b.

²⁰ Glej točko 12 te odločbe.

zunanjih, kar podjetje AZ DEOS že izvaja preko svojega podjetja Bsofizo²¹, katerega glavne dejavnosti so poklicno, srednješolsko in višješolsko strokovno izobraževanje. S pridobitvijo zavoda FUDŠ bi podjetje AZ DEOS svojo izobraževalno dejavnost razširil še na visokošolsko raven ter celovito in smiselno zaokrožil področje izobraževanja. V času priglasitve visokošolski programi zavoda FUDŠ (še) niso popolnoma združljivi s potrebami podjetij iz Skupine Deos, saj ta pretežno izvaja družboslovne programe, vendar je cilj razširiti nabor njegovih programov, v katere bi podjetja Skupine Deos vključevala svoje zaposlene, bili pa bi seveda namenjeni tudi za vse druge zunanje interesente. Poslovni namen koncentracije je razširitev in zaokrožitev področja izobraževalne dejavnosti z namenom izobraževanja kadrov za lastne potrebe, kot tudi izobraževanje za zunanje deležnike.

12. V času presoje zadevne koncentracije je na podlagi Delitvenega načrta zavoda FUDŠ²² prišlo do oddelitve dela njegovega premoženja, in sicer organizacijske enote nepremičnin in z njo povezanim premoženjem ter denarnimi sredstvi, na zavod Zavod INTEA Infrastruktura, ki je bil ustanovljen z dne 12. 2. 2024 in katerega edini ustanovitelj je zavod Inštitut INTEA²³. Po navedbah priglasitelja oddelitev na zadevno koncentracijo nima vpliva.²⁴

II. PODREJENOST ZPOmK-2

A Koncentracija

13. ZPOmK-2 v prvem odstavku 9. člena določa, da gre za koncentracijo podjetij pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in v drugem odstavku istega člena, da kontrolo nad podjetjem ali njegovim delom pomenijo pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki ločeno ali skupaj in ob upoštevanju okoliščin ali predpisov omogočajo izvajanje odločilnega vpliva nad tem podjetjem ali delom podjetja.
14. Iz Prečiščenega obvestila Komisije o pravni pristojnosti v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij²⁵ (v nadaljevanju: Obvestilo Komisije) izhaja, da izključna kontrola obstaja, če lahko samo eno podjetje ali oseba izvaja odločilni vpliv nad drugim podjetjem, v primeru skupne kontrole pa imata dve ali več podjetij ali oseb možnost izvajanja odločilnega vpliva nad drugim podjetjem.
15. Odločitve, bistvene za strateško gospodarsko ravnanje podjetja, vključujejo odločitve o vprašanjih, kot so finančni načrt, poslovni načrt, glavne investicije ali imenovanje višjega vodstva, in presegajo odločitve, ki so običajne za zaščito pravic manjšinskih delničarjev (to se nanaša na odločitve o bistvu skupnega podjetja, kot so na primer spremembe statuta, povečanje ali zmanjšanje kapitala ali likvidacija).²⁶
16. Priglasitelja pojasnjujeta, da bo podjetje AZ DEOS pridobilo 100,00 % delež ustanoviteljskih pravic zavoda FUDŠ ter s tem izključno kontrolo nad njim, pri čemer bo zadevna pridobitev skladno s Pogodbo izvedena v dveh fazah. Agencija posamezno fazo zadevne pridobitve povzema v delih, relevantnih za nastanek koncentracije v povezavi z 9. členom ZPOmK-2.

²¹ Odločba Agencije št. 3061-39/2022-11 z dne 16. 2. 2023.

²² AJPes. ePRS. Dostopno na: <https://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=359081>. [1. 3. 2024]. Zbirka listin. Pogodba o združitvi / Delitveni načrt. Srg številka: 2024/771. Datum listine 22. 12. 2023.

²³ AJPes. ePRS. Dostopno na: <https://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=875517>. [1. 3. 2024].

²⁴ S to odločbo Agencija odloča zgolj o transakciji, ki jo predstavlja pridobitev skupne kontrole podjetja AZ DEOS in zavoda Inštitut INTEA nad zavodom FUDŠ.

²⁵ Uradni list EU št. C 95 z dne 16. 4. 2008, odstavek 54 in 62.

²⁶ Obvestilo Komisije, odstavek 66 in 67.

17. S Pogodbo je dogovorjeno, da se na podjetje AZ DEOS najprej izvrši prenos 51,00 % deleža ustanoviteljskih pravic zavoda FUDŠ, pri čemer se transakcija zaključi najkasneje do 31. 7. 2024, lahko tudi prej, a ne pred 5. 2. 2024, preostali 49,00 % delež pa ostane v lasti dosedanjega ustanovitelja, to je zavoda Inštitut INTEA.
18. Za pridobitev preostalega 49,00 % deleža ustanoviteljskih pravic prevzetega zavoda je s Pogodbo ustanovljena nakupno-prodajna opcija. Podjetje AZ DEOS ima prvo možnost, da v obdobju med 1. 1. 2027 in 31. 12. 2028 uveljavlja nakupno pravico in s katero je enostransko upravičen do odkupa zadevnega deleža, če je ne uveljavi, ima nadalje zavod Inštitut INTEA možnost uveljavljati prodajno pravico, in sicer v obdobju med 1. 1. 2029 in 31. 12. 2030. V primeru, da se nakupno-prodajna opcija ne izvrši in če katerikoli izmed imetnikov ustanoviteljskih pravic prevzetega zavoda po datumu 31. 12. 2030 namerava prodati ali prenesti svoje ustanoviteljske pravice na tretjega, ima drugi po Pogodbi bodisi prednostno pravico nakupa ali pravico do soprodaje²⁷.
19. S Pogodbo sta stranki dogovorili tudi »Pogodbo o ustanovitvi samostojnega visokošolskega zavoda Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici« (v nadaljevanju: Pogodba o ustanovitvi) in s katero sta glede na do tedaj veljavni akt²⁸ na novo določili razmerja med ustanovitelji zavoda FUDŠ v povezavi s sprejemanjem odločitev, pomembnih za njegovo strateško gospodarsko poslovanje. Po Pogodbi o ustanovitvi je organ upravljanja prevzetega zavoda upravni odbor z osmimi člani, dva od teh imenuje podjetje AZ DEOS, štiri zavod Inštitut INTEA, preostala dva člana pa sta predstavnik zaposlenih in predstavnik študentov. Pogodba o ustanovitvi sicer določa, da je upravni odbor zavoda sklepčen, če je na njegovi seji navzoča večina članov upravnega odbora, ki imajo v določeni zadevi pravico glasovanja, sklepi pa se sprejemajo z večino glasov navzočih članov, a s posebnim določilom opredeli odločitve, ki so sprejete le, če so na seji prisotni vsi predstavniki ustanoviteljev in vsi tudi za sklepe glasujejo. Soglasje vseh predstavnikov ustanoviteljev prevzetega zavoda je potrebno med drugim za imenovanje in razrešitev dekana zavoda, sprejem letnega poslovnega in finančnega načrta zavoda ter za vse, kar ni predvideno v poslovnem oziroma finančnem načrtu zavoda in je povezano s stroški, zadolževanjem, odsvojitvijo premoženja, investicijami in s širitvijo dejavnosti zavoda. Agencija za predhodno navedene odločitve, za sprejetje katerih je potrebno soglasje vseh ustanoviteljev prevzetega zavoda, ugotavlja, da predstavljajo strateške poslovne odločitve in zaključuje, da gre za skupno kontrolo podjetja AZ DEOS in zavoda Inštitut INTEA nad prevzetim zavodom.
20. Več posameznih transakcij je mogoče obravnavati kot eno samo koncentracijo, če so medsebojno odvisne tako, da ene transakcije ne bi izvedli brez druge²⁹, ali če med istimi osebami ali podjetji v dveh letih pride do dveh ali več transakcij od katerih vsaka zase povzroči pridobitev kontrole in se te štejejo kot ena sama koncentracija, ki nastane na dan zadnje transakcije³⁰. V zadevnem primeru ni izpolnjen noben izmed kriterijev, po katerem bi transakciji šteli za povezani. Prenos 51,00 % deleža ustanoviteljskih pravic na podjetje AZ DEOS se izvrši neodvisno od uveljavitve nakupno-prodajne opcije. Nadalje, ustanovitev opcije sama po sebi še ne pomeni nastanka koncentracije, saj ni nujno, da do njene uveljavitve pride. Tudi če bi izvršitev opcije bila gotova in bi podjetje AZ DEOS s pridobitvijo

²⁷ Tag-along klavzula, ki določa, da v primeru, če kateri od imetnikov lastniškega deleža v podjetju sprejme ponudbo tretje osebe za njegovo pridobitev, lahko drugi imetnik od njega zahteva, da hkrati proda in prenese tudi njegov lastniški delež.

²⁸ Akt o ustanovitvi samostojnega visokošolskega zavoda Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici. AJPES. ePRS. Zbirka listin. Dostopno na: <https://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=359081>. [16. 1. 2024]. Srg. številka 2022/65562. Datum listine 6. 7. 2022.

²⁹ Obvestilo Komisije, odstavek 36 in 38.

³⁰ Obvestilo Komisije, odstavek 49 in 50.

celotnega deleža ustanoviteljski pravic prevzetega zavoda pridobilo izključno kontrolo nad njim, se to ne bi zgodilo pred dnem 1. 1. 2027, kar presega obdobje dveh let, ko se transakcije, izvršene znotraj tega obdobja, po smernicah Evropske komisije lahko štejejo kot ena sama koncentracija.

21. Agencija prenos 51,00 % deleža upraviteljskih pravic šteje za nastanek koncentracije kot posledica vstopa novega delničarja, ki bo po Pogodbi o ustanovitvi z že obstoječim ustanoviteljem prevzetega zavoda nad njim izvajal skupno kontrolo, pri čemer se lahko šteje, da gre za trajno spremembo kontrole, saj pri nakupno-prodajno opciji obstoji negotovost glede njene izvršitve³¹.
22. Agencija dodaja, da v kolikor bo za preostali 49,00 % delež ustanoviteljskih pravic zavoda FUDŠ prišlo do izvršitve nakupno-prodajne opcije in posledica katere bo sprememba kontrole nad prevzetim zavodom, bo ob izpolnjenih pogojih iz 9. in 66. člena ZPOmK-2 za takrat nastalo koncentracijo (pridobitev izključnega nadzora) nastopila obveznost njene priglasitve Agenciji.
23. Kadar ima vstop novega delničarja s kontrolo za posledico spremembo izključne kontrole v skupno že obstoječega delničarja v podjetju, govorimo o spremembi kakovosti kontrole v podjetju.
24. Agencija je v nadaljevanju preverila, ali je v obravnavanem primeru izpolnjena zahteva v smislu tretje alinee prvega odstavka 9. člena ZPOmK-2, ki določa, da mora skupno podjetje opravljati vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem (t. i. polno delujoče skupno podjetje). Skladno s sodno prakso EU³² se namreč pri prehodu iz izključne v skupno kontrolo nad obstoječim podjetjem šteje, da je koncentracija nastala le v primeru, če skupno podjetje, ki izhaja iz take transakcije, trajno opravlja vse funkcije samostojnega gospodarskega subjekta. Koncept polnega delovanja velja torej ne le pri novoustanovljenem skupnem podjetju, temveč tudi pri spremembi iz izključne v skupno kontrolo nad obstoječim podjetjem, ki na ta način postane skupno podjetje.

Polno delujoče skupno podjetje

25. Značaj polno delujočega podjetja pomeni, da mora skupno podjetje delovati na trgu, pri čemer opravlja vse funkcije, ki jih običajno izvajajo podjetja, ki delujejo na istem trgu. V ta namen mora skupno podjetje imeti vodstvo, ki se posveča tekočemu poslovanju, in dostop do zadostnih virov, vključno s finančnimi sredstvi, osebjem ter neopredmetenimi in opredmetenimi sredstvi, da lahko trajno opravlja svoje poslovne dejavnosti na področju, ki jih predvideva pogodba o skupnem podjetju³³.
26. Skupno podjetje mora izpolnjevati štiri kriterije: (i) imeti zadostna sredstva za neodvisno delovanje na trgu; (ii) opravljati dejavnosti, ki presegajo specifično funkcijo za matična podjetja; (iii) glavnino prodaje matičnim podjetjem (ali nabave od njih) omejiti na začetno zagonsko obdobje, ki običajno ni daljše od treh let; in (iv) imeti namen trajno poslovati.³⁴

³¹ Obvestilo Komisije, odstavek 31.

³² Sodba sodišča EU v zadevi C-248/16 (Austria Asphalt GmbH & Co OG v Bundeskartellanwalt).

³³ Obvestilo Komisije, odstavek 94.

³⁴ Obvestilo Komisije, odstavek 95 do 105.

27. Priglasitelja sta navedla, da bo zavod FUDŠ kot skupno podjetje tudi v prihodnje, tako kot do sedaj, opravljalo vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem.³⁵
28. Po pojasnilih priglasiteljev ima zavod FUDŠ dostop do zadostnih virov, vključno s financami, osebjem in sredstvi. Zavod FUDŠ se pretežno financira iz naslova prejetih šolnin, v času priglasiitve ima vpisanih več kot 800 študentov, dodatna finančna sredstva zagotavljajo še dodeljene koncesije za izvajanje določenih študijskih programov ter aktivnosti zavoda na mednarodnih študijskih projektih, slednjih je aktivnih več kot dvajset. Prevzeti zavod razpolaga z osebjem, ki zagotavlja izvedbo organizacije visokošolskega izobraževanja, in sicer so to profesorji, raziskovalci, podporno osebje in ostale službe za nemoteno izvajanje študijskih programov. Število zaposlenih je okoli 40, prav tako pa ima za izvajanje svoje dejavnosti na razpolago poslovne prostore³⁶. Iz Pogodbe o ustanovitvi tudi izhaja, da ima prevzeti zavod lastno vodstvo, ki vodi tekoče poslovanje.
29. Prevzeti zavod bo po navedbah priglasiteljev, kot do sedaj, še naprej izvajal dejavnosti visokošolskega izobraževanja ter raziskovalno dejavnost in na trgu deloval samostojno in ne bo zgolj prevzel posamezne specifične funkcije v okviru poslovne dejavnosti matičnih podjetij, slednji niti ne opravljata visokošolskega izobraževanja. Nadalje priglasitelja navajata, da nabava in prodaja storitev zavoda FUDŠ ne temelji na odvisnosti od matičnih družb.
30. Priglasitelja še dodajata, da ima zavod FUDŠ kot skupno podjetje namen trajno poslovati. Iz Pogodbe o ustanovitvi ne izhaja, da bi bil zavod ustanovljen za določen čas, kar posledično pomeni, da bo deloval trajno oziroma za nedoločen čas. Tudi sicer je prevzeti zavod že pred vzpostavitvijo skupnega podjetja deloval že petnajst let in bo tudi v prihodnje deloval trajno.
31. Agencija na podlagi razpoložljivih dokumentov in podatkov priglasiteljev ugotavlja, da zavod FUDŠ kot skupno podjetje izpolnjuje vse zahtevane kriterije, ki opredeljujejo značaj polno delujočega skupnega podjetja. S tem je izpolnjen tako imenovani pravni pogoj, ki je poleg izpolnjevanja ekonomskega pogoja, določenega v prvem odstavku 66. člena ZPOmK-2, nujni opredelilni element koncentracije.

B Preseganje pragov po prvem odstavku 66. člena ZPOmK-2

32. ZPOmK-2 v prvem odstavku 66. člena določa, v katerih primerih morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti Agenciji. Priglasitev je potrebna, če je skupni letni promet v koncentraciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegel 35 mio EUR in če je letni promet prevzetega podjetja skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegel 1 mio EUR.
33. Po javno dostopnih podatkih in podatkih priglasiteljev izhaja, da je podjetje AZ DEOS v letu 2022 na trgu Republike Slovenije ustvarilo za 24.662,80 EUR prometa, skupaj s povezanimi podjetji pa 55.059.089,19 EUR, med tem ko zavod Inštitut INTEA v letu 2022 ni imel prihodkov oziroma skupaj s povezanimi podjetji 118,99 EUR. Prevzeti zavod nima odvisnih podjetij, zato se šteje samo njegov letni promet, ki je v letu 2022 na trgu Republike Slovenije znašal 2.422.483,18 EUR. Navedeno pomeni, da je presežen prag 35 mio EUR letnega prometa, določen v prvi alineji prvega odstavka 66. člena ZPOmK-2, ter hkrati prag 1 mio EUR letnega prometa prevzetega podjetja skupaj z drugimi podjetji v skupini v

³⁵ Dokument št. 3061-27/2023-6, točka 7.

³⁶ Glej točko 12 te odločbe.

predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije, določen v drugi alineji prvega odstavka 66. člena ZPOmK-2.

34. Podrejenost koncentracije določbam ZPOmK-2 in s tem obveznost priglasitve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V primeru predmetne koncentracije sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je zadevna koncentracija podrejena določbam ZPOmK-2.

C Pristojnost Agencije

35. Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Uredbe ES o združitvah³⁷ nobena država članica ne sme uporabiti nacionalnega prava o konkurenci za katero koli koncentracijo, ki izpolnjuje v 1. členu Uredbe o združitvah določene pragove za razsežnost Skupnosti. Dolžnost Agencije torej je, da za vsako koncentracijo preveri, ali le-ta nima razsežnosti EU.³⁸
36. Po podatkih priglavitelja in pridobljenih iz javnih evidenc Agencija ugotavlja, da priglašena koncentracija nima razsežnosti EU, saj ne dosega pragov prometa iz drugega in tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah. Podjetja, udeležena v koncentraciji, so skupaj s povezanimi podjetji v letu 2022 dosegla okoli 57,5 mio EUR letnega prometa, iz česar sledi, da ni dosežen prag iz točke (a) drugega oziroma prag iz točke (a) tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah. Glede na to, da morajo biti pogoji izpolnjeni kumulativno, iz obrazloženega sledi, da zadevna koncentracija nima razsežnosti EU niti po drugem odstavku niti po tretjem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, zato je Agencija izključno pristojna za izvedbo presoje skladnosti zadevne koncentracije s pravili konkurence.

III. SKLADNOST KONCENTRACIJE S PRAVILI KONKURENCE

A Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg in upoštevni geografski trg

37. Upoštevni stvarni trg je v skladu s sedmo točko 3. člena ZPOmK-2 definiran kot trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih potrošnik ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe. Upoštevni stvarni trg se lahko določi na podlagi zamenljivosti povpraševanja, zamenljivosti ponudbe, potencialne konkurence in morebitnih ovir za vstop na trg.
38. Upoštevni geografski trg je v skladu z osmo točko 3. člena ZPOmK-2 definiran kot trg, ki praviloma vključuje območje, na katerem si konkurenti na upoštevni proizvodni ali storitveni trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji ali nakupu proizvodov ali storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ki ga je mogoče razlikovati od sosednjih območij, ker so pogoji konkurence na njih občutno drugačni.
39. Pri presoji koncentracije Agencija ugotavlja, ali prihaja do horizontalnega ali vertikalnega prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženi in z njimi povezani podjetji na katerem od trgov, kjer ta nastopajo, ali do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od z njimi tesno povezanih trgov. Horizontalne koncentracije je mogoče opredeliti kot koncentracije, v

³⁷ Uredba Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij, UL L št. 24 z dne 29. 1. 2004.

³⁸ Glej sodbo Sodišča EU z dne 14. julija 2006 v zadevi Endesa SA proti Komisiji, T-417/05, Zdl. 2006 str. II-2533, točki 99 in 100.

katerih v koncentraciji udeležena podjetja poslujejo na istih upoštevnih stvarnih trgih, vertikalne koncentracije pa tiste, kjer so dejavna na različnih stopnjah oskrbovalne verige.

40. Glede na dejavnosti v koncentraciji udeleženih podjetij bi do prekrivanj lahko prihajalo na področju izobraževalne dejavnosti. Od podjetij, povezanih s priglasiteljema, se z dejavnostjo izobraževanja ukvarja podjetje Bsofizo, ki je del Skupine Deos. Podjetje Bsofizo je dejavno na področju srednješolskega poklicnega in strokovnega izobraževanja ter na področju višješolskega strokovnega izobraževanja, prevzeti zavod pa na področju visokošolskega izobraževanja ter raziskovalne dejavnosti.
41. Za namen presoje zadevne koncentracije sta priglasitelja navedla, da se kot možne upoštevne storitvene trge ločeno obravnava (i) trg srednješolskega poklicnega in strokovnega izobraževanja, (ii) trg višješolskega izobraževanja, (iii) trg visokošolskega izobraževanja in (iv) trg raziskovalne dejavnosti. Dodala sta, da zavod FUDŠ in podjetje Bsofizo vsak za sebe nastopata na ločenih upoštevnih storitvenih trgih ter da se v nobenem drugem primeru njune dejavnosti in dejavnosti drugih z njima povezanih podjetij ne prekrivajo niti vertikalno niti horizontalno, in da ne nastopajo na skupnih ali povezanih trgih.
42. Agencija do sedaj v svojih odločitvah še ni obravnavala dejavnosti izobraževanja. Poznavanje določene dejavnosti je bistveno za namen opredelitve upoštevnihi trgov in s tem ugotavljanja možnih horizontalnih in/ali vertikalnih prikrivanj dejavnosti v koncentraciji udeleženih ter z njimi povezanih subjektov, ki bi lahko povzročila verjetnost nastanka protikonkurenčnih učinkov na katerem od teh trgov.
43. Dejstva in okoliščine razmer na trgu določene dejavnosti na območju Republike Slovenije Agencija praviloma ugotavlja na podlagi podatkov in pojasnil priglasitelja, zakonodaje, ki ureja področje določene dejavnosti, javno dostopnih virov, obstoječe prakse Evropske komisije in organov za varstvo konkurence drugih držav članic ter tudi iz podatkov in informacij, ki jih Agencija pridobi z izvedbo tržne raziskave.
44. Iz Standardne klasifikacije dejavnosti izhaja, da se dejavnost izobraževanja³⁹ po vrstah deli na predšolsko vzgojo in osnovnošolsko izobraževanje, ki predstavljata primarno raven, na srednješolsko izobraževanje kot sekundarno raven in na posrednješolsko izobraževanje kot terciarno raven⁴⁰ ter nadalje še na drugo izobraževanje ter na pomožne dejavnosti izobraževanja. Zadevna delitev ne vodi v končno opredelitev upoštevnihi stvarnih trgov, ampak je ena izmed možnih izhodišč za njihovo opredelitev. Kot izhaja iz sedme točke prvega odstavka 3. člena ZPOmK-2 je pri opredelitvi upoštevnega stvarnega trga bistvena zamenljivost proizvodov ali storitev.
45. Priglasitelja pojasnjujeta, da se kot produkt terciarne ravni izobraževanja šteje posamezni študijski program. Agencija ugotavlja, da so glede na stopnjo izobrazbe, ki se pridobi s posameznim študijskim programom, ti razvrščeni v različne stopnje izobraževalnega sistema⁴¹. V Republiki Sloveniji se kot del terciarne ravni izobraževalnega sistema izvajata višješolsko strokovno in visokošolsko izobraževanje, ki sta urejena vsak s svojim zakonom. Organizacijsko sta ločena. Kadar so ustanovitelji zasebniki, pa se ta dva sistema pogosteje organizacijsko in vsebinsko povezujeta. Višješolski in visokošolski zavodi se delijo na javne,

³⁹ Šifra SKD P85.

⁴⁰ Republika Slovenija. GOV.SI. Področja. Izobraževanje, znanost in šport. Dostopno na: <https://www.gov.si/teme/slovenski-solski-sistem-in-slovensko-ogrodje-kvalifikacij/>. [10. 1. 2024].

⁴¹ Raven izobrazbe po Uredbi o uvedbi in uporabi klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja, Uradni list RS št. 46/06 in 8/17.

ki jih ustanovi država, in zasebne, katerih ustanovitelji so domače ali tuje pravne ali fizične osebe.⁴² Oba v koncentraciji udeležena subjekta sta zasebna zavoda, ki delujeta na terciarni ravni izobraževanja, podjetje Bsofizo izvaja višješolske strokovne študijske programe, zavod FUDŠ pa visokošolske.

46. Višješolsko strokovno izobraževanje je praktično usmerjen študij, ki temelji na definiranih potrebah delodajalcev in ga ureja Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (v nadaljevanju: ZVSI)⁴³. Študijski programi zadevnega izobraževanja so poklicno usmerjeni, 40 % predstavlja praktično izobraževanje, ki študentom v času študija omogoča neposreden stik z delodajalci in pridobivanje relevantnih delovnih izkušenj. Čas trajanja študija je dve leti, ki se konča z diplomsko nalogo pri delodajalcu. Podlaga za pripravo višješolskih študijskih programov so poklicni standardi, programe pa ob soglasju ministra, pristojnega za izobraževanje, sprejme Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje. Višje strokovne šole se ustanovljajo kot javni izobraževalni zavodi, ki jih ustanovi država, ali kot zasebne šole. Slednje so lahko organizirane kot zavodi ali kot gospodarske družbe. Če imajo dodeljene koncesije za izvajanje javnoveljavnega študijskega programa, so v tem delu del mreže javnega izobraževanja.⁴⁴ Po Uredbi o uvedbi in uporabi klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja⁴⁵ (v nadaljevanju: KLASIUS) je višješolska strokovna izobrazba uvrščena v skupino 6 oziroma njeno podraven 6/1. Nekoliko drugačne so stopnje izobrazbe urejene z Zakonom o slovenskem ogrodju kvalifikacij⁴⁶ (v nadaljevanju: ZOSK).
47. Visokošolsko izobraževanje ureja Zakon o visokem šolstvu⁴⁷, izvajajo ga fakultete in umetniške akademije, lahko tudi visoke strokovne šole. Glavni dejavnosti visokošolskih zavodov sta znanstveno razvojno raziskovanje in izobraževanje, ki sta zasnovana tako, da posredujejo spoznanja na znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih in umetniških področjih. Programi se določijo z nacionalnim programom visokega šolstva, ki ga sprejme Državni zbor. Pri njegovi pripravi sodelujejo visokošolski partnerji, Strokovni svet RS za visoko šolstvo in Svet za znanost in tehnologijo RS. Sistem je tri stopenjski, in sicer študijski programi prve stopnje so visokošolski strokovni in univerzitetni programi, druge stopnje so magistrski študijski programi, tretje pa doktorski študijski programi. Univerze, fakultete in umetniške akademije lahko organizirajo vse naštetе programe, visoke strokovne šole pa praviloma visokošolske strokovne programe, le ob izpolnjevanju strogih pogojev tudi programe druge stopnje. Vpisni pogoji so okvirno določeni z zakonom, natančneje pa se določijo s posameznim študijskim programom. Ob izpolnjevanju določenih pogojev je mogoča prehodnost med študijskimi programi iste stopnje. Po zaključku študija diplomanti z diplomom pridobijo strokovni ali znanstveni naslov.⁴⁸ Poleg javnih visokošolskih zavodov lahko delujejo tudi zasebni, ki samostojno določajo svoje poslanstvo, pri čemer je delovanje urejeno z istim pravnim redom kot delovanje javnih visokošolskih zavodov, kar zagotavlja primerljive standarde kakovosti izobraževanj obeh vrst zavodov. Po KLASIUS je visoka izobrazba

⁴² Evropska komisija. Eurydice Slovenija. Dostopno na: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/sl/national-education-systems/slovenia/vrste-visjesolskih-visokosolskih-izobrazevalnih-zavodov>. [10. 1. 2024]

⁴³ Uradni list RS, št. 86/04, 100/13, 54/22 – ZUPŠ-1 in 102/23.

⁴⁴ Republika Slovenija. GOV.SI. Področja. Izobraževanje, znanost in šport. Dostopno na: <https://www.gov.si/podrocja/izobrazevanje-znanost-in-sport/visjesolsko-strokovno-izobrazevanje/>. [10. 1. 2024].

⁴⁵ Uradni list RS, št. 46/06 in 8/17.

⁴⁶ Uradni list RS, št. 104/15 in 100/22 – ZSZUN.

⁴⁷ Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17, 175/20 – ZIUOPDVE, 57/21 – odl. US, 54/22 – ZUPŠ-1, 100/22 – ZSZUN in 102/23.

⁴⁸ Evropska komisija. Eurydice Slovenija. Dostopno na: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/sl/national-education-systems/slovenia/visje-solstvo-visoko-solstvo>. [10. 1. 2024].

uvrščena v skupino od 6 do 8, oziroma njuni podravni 6/2 in 8/2, odvisno katere stopnje je študijski program.

48. Prevzeti zavod izvaja dejavnost visokošolskega izobraževanja in je po pravnoorganizacijski obliki zasebni zavod. Izvaja deset visokošolskih študijskih programov različnih stopenj, ki so akreditirani s strani Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu⁴⁹ (v nadaljevanju: NAKVIS). Za izvajanje programov Socialni menedžment, Medkulturni menedžment ter Mediji in novinarstvo ima dodeljeno koncesijo, kar pomeni, da so programi financirani s strani države, kar omogoča redni brezplačni vpis študentov. Študijske programe ima organizirane v štiri oddelke: (i) Šola za menedžment, (ii) Šola za psihosocialno pomoč in svetovanje, (iii) Šola za medije in komunikacije ter (iv) Doktorska šola. Poleg tega izvaja še del študijskega programa s področja psihoterapije ter dve neformalni izobraževanji s področja medijev in menedžmenta. Svojo dejavnost zavod FUDŠ izvaja na lokacijah v Novi Gorici in Ljubljani. Izvajalci posamezni predmetov pri posameznih študijskih programih so visokošolski učitelji⁵⁰ in sodelavci z veljavno habilitacijo⁵¹. Delovanje zavoda se financira na podlagi prejetih šolnin, za programe, ki se izvajajo na podlagi koncesije, pa je financiran s strani ministrstva, pristojnega za šolstvo, dodatna sredstva pa zavod pridobiva tudi s prodajo neformalnih izobraževanj ter drugih dodatnih produktov, kot so hibridne izvedbe študijskih procesov. Priglasitelja navajata, da se šolnine za izredne študijske programe ter neformalna izobraževanja določajo prosto glede na razmere na trgu, plačniki so študentje ali delodajalci, ki napotijo študente na izobraževanje.⁵²
49. Podjetje Bsofizo, ki je po pravnoorganizacijski obliki gospodarska družba, v okviru dejavnosti višješolsko strokovnega izobraževanja izvaja naslednje študijske programe: Ekonomist, Informatika, Logistično inženirstvo, Poslovni sekretar, Organizator socialne mreže, Velnes, Varovanje ter Snovanje vizualnih komunikacij in trženja. Študijski programi se izvajajo na lokaciji v Ljubljani in v Mariboru. Izvajalci posameznih programov so strokovni delavci, ki za predavanja teh programov izpolnjujejo zahtevane pogoje, ki jih določa ZVSI⁵³. Študijski programi se financirajo izključno iz šolnin, katerih plačnik so študentje. Oblikujejo se prosto glede na razmere na trgu.
50. Priglasitelja sta izpostavila razlike med višjim strokovnim in visokošolskim izobraževanjem. Kot prvo se razlikujeta v ravni pridobljene izobrazbe, saj pridobi študent po SOK⁵⁴, tega določa ZSOK, po zaključku višješolskega strokovnega izobraževanja 6. stopnjo izobrazbe, po zaključku visokošolskega programa pa najmanj 7. stopnjo pri pridobljeni diplomi visokošolskega strokovnega programa in največ 10. stopnjo pri diplomi doktorskega študija. Druga razlika je v času študija, ki na višješolskem strokovnem traja dve leti, na visokem pa od tri do pet let, odvisno od stopnje študija. Kot tretje pa so pogoji za vpis, na višješolski in visokošolski strokovni študij za vpis zadostuje opravljena poklicna matura, za vpis na univerzitetne programe pa splošna matura, na nekaterih tudi poklicna, vendar z dodatno opravljenim petim predmetom splošne mature. Nadalje, višješolski študij je usmerjen predvsem v praktično usposabljanje, to je del tudi visokošolskih strokovnih programov, ne pa drugih visokošolskih programov.

⁴⁹ NAKVIS. Dostopno na: <https://www.nakvis.si/>.

⁵⁰ Redni in izredni profesorji, docenti, lektor ter na visokošolskih strokovnih programih so višji predavatelji in predavatelj. SPOT. Dostopno na: <https://spot.gov.si/sl/dejavnosti-in-poklici/poklici-in-strokovni-kadri/visokosolski-ucitelji/>. [13. 2. 2024].

⁵¹ Postopek, v katerem nekdo dobi pravico predavati na visokošolskem zavodu.

⁵² Dokument št. 3061-27/2023-1 in 3061-27/2023-6.

⁵³ 33. člen.

⁵⁴ Slovensko ogrodje kvalifikacij. Dostopno na: <https://www.nok.si/>. [13. 2. 2024].

51. Priglasitelja izpostavljata, da je poglobitna razlika med višješolskim strokovnim izobraževanjem in visokošolskim izobraževanjem pridobljena raven izobrazbe po zaključku študija. Razlika je tudi po namenu izobraževanja, saj je višje strokovno izobraževanje poklicno usmerjeno in temelji na prepoznanih potrebah delodajalcev. Po mnenju priglasiteljev bi se naj glede na značilnosti produktov, to so študijski programi višješolskega strokovnega ter visokošolskega izobraževanja, ločeno obravnaval trg ponudbe višješolskih strokovnih študijskih programov ter trg ponudbe visokošolskih študijskih programov.
52. Agencija ugotavlja, da je obstoječi visokošolski izobraževalni sistem v Republiki Sloveniji vzpostavljen z bolonjskim procesom⁵⁵. S tem procesom se je na območju Evrope⁵⁶ izvedla reforma visokošolskega izobraževanja in s katero naj bi se do leta 2010 v Evropi oblikoval enoten evropski visokošolski prostor. Med drugim se je vzpostavil sistem primerljivih diplomskih stopenj ter vzajemno priznavanje kvalifikacij in učnih obdobij, pridobljenih v tujini, z namenom povečati mobilnost in zaposljivost evropskih državljanov ter okrepiti konkurenčnost evropskega visokega šolstva v svetovnem merilu. Glede na navedeno je Agencija preverila prakso organov za varstvo konkurence držav članic Evropske unije s področja izobraževanja, seveda pa je pri sami presoji zadevne koncentracije izhajala iz dejstev in okoliščin, ugotovljenih za izobraževalni sistem na območju Republike Slovenije.
53. Organi za varstvo konkurence nekaterih drugih evropskih držav⁵⁷ so pri opredelitvi upoštevne trga za področje izobraževalne dejavnosti upoštevali različne dejavnike, pri čemer so odločitve sprejemali glede na svoje pravno nacionalne okvirje, ki pa med državami razlikujejo. Posamezni organi so pri določitvi upoštevne trgov izobraževalne dejavnosti kot možne delitve nakazali delitev glede na stopnjo izobrazbe, na primer (i) trg strokovnega oziroma poklicnega izobraževanja in trg univerzitetnega izobraževanja, (ii) delitev na maturitetno, poklicno, dodiplomsko in podiplomsko izobraževanje. Glede na način poučevanja so podiplomski študij nadalje delili na magistrski študij, kjer gre za poučevalni način, in na doktorski študij, ki je bolj raziskovalno naravnani študij, ter ločeno od izobraževanja na daljavo obravnavali klasični način izobraževanja. Nekateri so upoštevne trge opredeljevali tudi glede na ponudnika oziroma plačljivost študija, in sicer na zasebni in javni del oziroma na redni in izredni študij. Pri teh delitvah so nadalje ugotavljali, da čeprav je cena pomemben dejavnik pri izbiri študija, so necenovni dejavniki še vedno pomembna sila konkurence med izobraževalnimi ustanovami za dodiplomske študente. Med temi sta poleg vsebin študijskih programov verjetno ključna tudi kakovost pouka in ugled.
54. Glede na navedeno Agencija ugotavlja, da bi lahko ločeno obravnavali trg višješolskega strokovnega in trg visokošolskega izobraževanja, pri čemer ne bi ločeno obravnavali javnih in zasebnih izobraževalnih zavodov, temveč bi delili izobraževanje glede na financiranje, in sicer na redni študij, ki se financira iz javnih sredstev, in izredni študij, ki ga v obliki šolnin zavodi zaračunavajo vpisanim študentom. Navedena delitev temelji na tem, da tudi javne izobraževalne ustanove izvajajo plačljive študijske programe, višina šolnin je sicer delno regulirana⁵⁸, zasebni zavodi pa na podlagi dodeljenih koncesij izvajajo tudi javnoveljavne

⁵⁵ Evropska komisija. Dostopno na: <https://education.ec.europa.eu/sl/education-levels/higher-education/inclusive-and-connected-higher-education/bologna-process>. [13. 2. 2024].

⁵⁶ 48 držav, ne samo članice Evropske unije.

⁵⁷ Caselex. Dostopno na: <https://www.caselex.eu/>. [5. 2. 2024]. Odločitev italijanskega organa v zadevi št. C12254 Paganini Investments S.à r.l./ Multiversity S.p.A. z dne 25. 9. 2019, odločitvi angleškega organa v zadevi št. ME/1613/04 The Victoria University of Manchester/The University of Manchester Institute of Science and Technology/The University of Manchester z dne 25. Feb 2005 in ME/4153/09 Apollo Global Inc / BPP Holdings plc. z dne 1. 7. 2009 ter odločitev nizozemskega organa v zadevi ACM/19/037277 NCOI Holding B.V./Onderwijs Groep Nederland B.V. z dne 10. 2. 2020.

⁵⁸ Pravilnik o šolninah in drugih prispevkih v visokem šolstvu oziroma višjem šolstvu; Uradni list RS, št. 157/22 oziroma 2/24 Uradni list RS, št. 21/11.

študijske programe, financirane iz javnih sredstev. Agencija ugotavlja, da bi znotraj visokošolskega izobraževanja lahko ločeno obravnavali visokošolsko strokovno izobraževanje, ki ni del univerzitetnega, in je po stopnji izobrazbe, če upoštevamo KLASIUS, primerljivo z višješolskim strokovnim izobraževanjem, oba prinašata stopnjo izobrazbe 6, prvi podraven 6/1, drugi pa 6/2, med tem ko univerzitetno izobraževanje prinaša stopnjo 7. Nadalje bi se lahko posamezni upoštevni trgi izobraževanja delili tudi po vsebini študijskih programov.

55. Priglasitelja navajata, da je upoštevni geografski trg, na katerem delujeta podjetje Bsofizo in zavoda FUDŠ, omejen zgolj na ozemlje Republike Slovenije, pri čemer pojasnjujeta, da se lahko na študij v Republiki Sloveniji sicer vpišejo tudi tuji študenti.
56. Agencija ugotavlja, da se z vidika končnega uporabnika študijski programi izvajajo na celotnem nacionalnem nivoju, prav tako zasebni izvajalci terciarnega izobraževanja na nacionalnem nivoju sprejemajo poslovne odločitve, kot so nabor študijskih programov in cene storitev, ter da se študijski programi na območju Republike Slovenije izvajajo skladno s slovensko zakonodajo ter v uradnem slovenskem jeziku. Določeni izobraževalni zavodi omogočajo tudi vpis študentom iz tujine, pri čemer jim omogočajo tečaj slovenskega jezika ali pa določen študijski program ali njegov del izvajajo v tujem, največkrat angleškem jeziku. Iz javno dostopnih podatkov izhaja, da je bilo v šolskem letu 2022/2023 od vseh vpisanih študentov na terciarni ravni za dobro desetino tujih študentov⁵⁹. Glede na navedeno Agencija meni, da je treba kot upoštevni geografski trg izobraževalne dejavnosti v zadevni koncentraciji upoštevati območje Republike Slovenije.
57. Ker koncentracija ne vzbuja sumov glede skladnosti s pravili konkurence, Agencija ni dokončno opredelila stvarnega in geografskega upoštevnege trga izobraževanja, je pa v nadaljevanju preverila stanje na možnih upoštevnih stvarnih trgih ter položaj posameznih v koncentraciji udeleženih ter z njimi povezanih subjektov na teh trgih.

B Presoja

58. V skladu z 10. členom ZPOmK-2 so prepovedane koncentracije, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, predvsem kot posledica ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja. Agencija presoja koncentracije zlasti glede na tržni položaj v koncentraciji udeleženih ter z njimi povezanih podjetij, njihovo možnost za financiranje, strukturo trga, izbiro, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki, ter njihov dostop do virov ponudbe oziroma do samega trga, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanje ponudbe in povpraševanja na upoštevni trgih, koristi vmesnih in končnih uporabnikov ter glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist potrošnikom in ne ovira konkurence.
59. Agencija ugotavlja, da terciarno izobraževanje v Republiki Sloveniji obsega višješolsko strokovno izobraževanje in visokošolsko izobraževanje. Čeprav sta podsistema zakonsko ločeno urejena, sta med seboj povezana s sistemom prehajanja študentov z višje na visoko raven in sistemom zagotavljanja kakovosti, delno pa ju povezujeta tudi programska sorodnost in institucionalna umestitev.⁶⁰ Terciarno izobraževanje izvajajo tako subjekti javnega kot subjekti zasebnega prava.

⁵⁹ SURS. Dostopno na: <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/11121>. [19. 2. 2024].

⁶⁰ Eurydice Slovenija. Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji 2021/2022. Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport (v nadaljevanju: Eurydice Slovenija). Dostopno na: <https://www.eurydice.si/english/education-system-of-slovenia/vzgoja-in-izobrazevanje-v-republiki-sloveniji-2021-22/>. [19. 2. 2024].

60. Kot »produkt« terciarnega izobraževanja se lahko šteje posamezni študijski program. Priglasitelja pojasnjujeta, da priprava študijskega programa traja od enega do treh let, saj je treba vsak študijski program pred začetkom njegovega izvajanja akreditirati pri NAKVIS. Izobraževalne ustanove, ki so že prisotne na trgu, se pri prilagajanju svoje ponudbe študijskih programov stanju na trgu raje odločajo za posodabljanje že obstoječih programov, saj je v tem primeru postopek akreditacije krajši. Priglasitelja dodajata, da prevzeti zavod ne načrtuje posodobitve študijskih programov v večjem obsegu, saj je ta bila izvedena pred kratkim.
61. Uporabniki storitev v koncentraciji udeleženih subjektov so fizične osebe, in sicer študentje, vpisani v posamezni študijski program. Ker gre za zasebna zavoda, za vključitev v posamezni študijski program študentom zaračunata šolnino, ki jo v večini premerov plača študent sam. Plačnik šolnine je lahko tudi delodajalec, če svojega zaposlenega napoti na študij, ali pa Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, če iskalca zaposlitve napoti na poklicno rehabilitacijo, vendar je po navedbah priglasiteljev delež teh plačnikov zanemarljiv.
62. Priglasitelja navajata, da bi kot konkurente prevzetemu zavodu lahko obravnavali visokošolske zavode, ki izvajajo po vsebini podobne visokošolske študijske programe. Agencija pri tem dodaja, da zasebnim zavodom v delu izvajanja izrednih študijskih programov konkurirajo tudi javni izobraževalni zavodi, saj njihovi izredni študijski programi tudi niso financirani iz javnih sredstev, temveč iz šolnin študentov. Po mnenju priglasiteljev je konkurent prevzetemu zavodu Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju: FDV), ki izvaja visokošolske študijske programe, po vsebini primerljive njegovim programom. Gre za študijske programe, ki se nanašajo na področje komunikacije, medijev in novinarstva ter za katere ima zavod FDV večje število vpisnih mest kot zavod FUDŠ. Študijski program zavoda FUDŠ s področja psihologije je po oceni priglasiteljev lahko primerljiv s študijskim programom s tega področja, ki ga izvajata Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju: FF) in Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, pri čemer imata manj vpisnih mest kot jih ima prevzeti zavod, ki ima za svoj program razpisanih 140 vpisnih mest, med tem ko jih ima prvi zavod 90, drugi pa 50.
63. Podatkov o konkurentih podjetja Bsofizo priglasitelja nista posredovala, je pa Agencija na podlagi javno dostopnih podatkov⁶¹ ugotovila, da enake študijske programe, kot jih izvaja podjetje Bsofizo, izvaja več drugih višješolskih izobraževalnih ustanov. Izredni študijski program Ekonomist izvaja osem javnih in enajst zasebnih zavodov, podobno velja za program Informatika. Nekoliko manj izvajalcev je za študijske programe Poslovni sekretar in Logistično inženirstvo, ki ju izvajata dva javna in šest zasebnih zavodov, ter Organizator socialne mreže, ki ju izvajata dva javna in pet zasebnih višješolskih zavodov. Najmanj izvajalcev je za študijska programa Varovanje in Snovanje vizualnih komunikacij, ki ju izvaja po en javni in dva zasebna visokošolska zavoda. Za večje konkurente podjetja Bsofizo bi lahko šteli tiste višješolske zavode, ki ponujajo vsaj polovico enakih študijskih programov kot podjetje Bsofizo. Teh je osem. Od zasebnih višješolskih zavodov so to Abitura Celje z osmimi, Doba Epis Maribor, Erudio Izobraževalni center, Gea College, Center višjih šol in IC Geoss Litija s petimi ter od javnih ŠC Kranj s štirimi enakimi študijskimi programi.
64. Priglasitelja navajata, da se višina šolnine za izredni študij zasebnih izobraževalnih zavodov določa prosto glede na stanje na trgu, saj zasebni zavod kot tak sam določa pravila financiranja. Zakonodaja zasebnim izobraževalnim zavodom predpisuje le minimalne

⁶¹ GOV.SI. Dostopno na: <https://www.gov.si/teme/vpis-v-visje-strokovne-sole/>. Razpis za vpis v višje strokovno izobraževanje za študijsko leto 2023/2024. [19. 2. 2024].

kadrovske pogoje za ustanovitev, akreditacijo študijskih programov, pridobitev soglasja Strokovnega sveta za predavatelje ter vpis v razvid izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja pri ministrstvu, pristojnem za šolstvo. Za javne izobraževalne ustanove pa velja, da morajo pri določanju višine šolnine za izredni študij upoštevati Pravilnik o šolninah in drugih prispevkih v višjem šolstvu⁶² oziroma visokem šolstvu⁶³.

65. Za prevzeti zavod priglasitelja navajata, da višino šolnine za vsako študijsko leto posebej določi Upravni odbor zavoda FUDŠ, saj ima zavod sprejet interni akt, ki ureja šolnine in je javno objavljen. Podala sta primerjavo zadnje povprečne cene za letnik študija, po študijskih programih se cene nekoliko razlikujejo, in sicer je za prevzeti zavod povprečna šolnina za izredni študij 3.200,00 EUR, na FDV 4.000,00 EUR in FF 3.000,00 EUR. Podatkov o šolninah za podjetje Bsofizo priglasitelja nista posredovala, je pa iz spletne strani podjetja⁶⁴ razvidno, da ta preko spletne strani omogoča izračun šolnine individualno, glede na število manjkajočih izpitov, pri čemer je navedeno, da cena posameznega predmeta za posamezni letnik znaša od 140,00 do 159,00 EUR. Agencije na podlagi javno dostopnih podatkov s spletnih strani posameznih višješolskih zavodov ugotavlja, da je višina šolnin za njihove študijske programe različna. Giblje se nekje med 1.300,00 do 1.800,00 EUR, kar je manj kot za študijske programe visokošolskega izobraževanja.
66. Dejavniki, ki vplivajo na povpraševanje po posameznih študijskih programih, so po mnenju priglasiteljev različni in se v času spreminjajo. To so lahko demografski vplivi, stanje na trgu delovne sile, finančni položaj posameznikov, pa tudi kredibilnost posamezne izobraževalne ustanove. Nadalje menita, da je povpraševanje po posameznih študijskih programih odvisno tudi od dejavnikov, ki so vezani na notranjo motivacijo študentov, in ti so: (i) vpis v terciarno izobraževanje neposredno po zaključku srednješolskega izobraževanja zaradi nadaljevanja izobraževanja; (ii) dokončati veljavni študijski program po neuspešnem predhodnem šolanju oziroma po njegovi prekinitvi; (iii) dokvalifikacije zaradi spremembe poklicne poti oziroma izboljšanja položaja posameznika na trgu dela ali zaradi potreb oziroma zahtev delodajalca.
67. Vstop na trg višješolskega strokovnega in/ali visokošolskega izobraževanja je možen s študijskim programom, ki je predhodno akreditiran, torej ima javno veljavnost. Akreditacija je odvisna od izpolnjevanja zakonsko določenih pogojev ter meril in standardov, ki jih presoja NAKVIS. Umik s trga je po navedbah priglasitelja vedno mogoč, pod pogojem, da imajo že vpisani študentje možnost dokončati študij. Agencija ugotavlja, da je na območju Republike Slovenije po javno dostopnih podatkih⁶⁵ na področju višješolskega strokovnega izobraževanja dejavnih 47 izobraževalnih ustanov, od tega 30 javnih in 17 zasebnih. Na področju visokošolskega izobraževanja je skupaj 100 ustanov, od tega 60 javnih in 40 zasebnih. Skupaj je na področju terciarnega izobraževanja akreditiranih preko 1200⁶⁶ študijskih programov, vpis v katere je sicer omejen s številom razpisanih prostih vpisnih mest, za razpis katerih je pristojno ministrstvo, pristojno za šolstvo. Kljub temu, da je časovno vstop novih ponudnikov na področju terciarnega izobraževanja lahko omejen s pridobitvijo akreditacije posameznih študijskih programov, Agencija ocenjuje, da je na trgu višješolskega strokovnega in visokošolskega izobraževanja zadostno število obstoječih ponudnikov z

⁶² Uradni list RS, št. 21/11.

⁶³ Uradni list RS, št. 2/24.

⁶⁴ Bsofizo. Dostopno na: <https://sofizo.si/visja-sola/solnina/>. [27. 2. 2024]

⁶⁵ NAKVIS: Dostopno na: <https://www.nakvis.si/akreditacije-in-evalvacije-v-visokem-solstvu/javne-evidence/>. GOV.SI Dostopno na: <https://www.gov.si/podrocja/izobrazevanje-znanost-in-sport/> in <https://www.gov.si teme/evs-evidenca-visokosolskih-zavodov-in-studijskih-programov/>. Dijaški.net. Dostopno na: <https://dijaski.net/>. [14. 2. 2024]

⁶⁶ GOV.SI. Dostopno na: <https://www.gov.si teme/evs-evidenca-visokosolskih-zavodov-in-studijskih-programov/>; in Dijaški.net. Dostopno na: <https://dijaski.net/>. [14. 2. 2024].

raznovrstnimi študijskimi programi, ki posameznemu interesentu za študij predstavljajo možnosti izbire.

68. Priglasitelja dodajata, da študent lahko preide na študij primerljivega programa k drugemu izvajalcu, in to brez dodatnih stroškov in porabe časa, pod pogojem, da se mu skladno z zakonodajo priznajo študijske obveznosti. Agencija ugotavlja, da v okviru določenega študijskega programa ni možen samo prehod med izvajalci študijskih programov na isti stopnji izobraževanja, možen je tudi prehod iz nižje na višjo stopnjo izobraževanja znotraj enega izvajalca ali tudi k drugemu izvajalcu, seveda ob izpolnjevanju pogojev določenih z Merili za prehode med študijskimi programi⁶⁷ (v nadaljevanju: Merila za prehod).
69. Distribucijska pot pri izobraževalnih storitvah je po navedbah priglasiteljev neposredna, saj ponudnik študijskega programa tega proda neposredno končnemu uporabniku. Komunikacija praviloma poteka v smeri od zainteresiranega študenta do ponudnika študijskih programov, saj se prvi za informacije za vpis v določen študijski program neposredno poveže s ponudnikom. Komunikacija je zaradi razvoja informacijske tehnologije hitra, končni uporabniki so na splošno dobro obveščeni in zlahka dostopajo do informacij o ponudbi in cenah ter tudi o kakovosti storitev posameznih ponudnikov in imajo s tem večje možnosti izbiranja med različnimi študijskimi programi.
70. Glede na pregled zakonodaje, cen ter distribucijskih poti Agencija ocenjuje, da ni večjih vstopnih ovir za vstop na trg terciarnega izobraževanja na območju Republike Slovenije.
71. Upoštevaloč dejavnosti v koncentraciji udeleženih ter z njimi povezanih subjektov ter možne opredelitve upoštevni trgov izobraževanja bi do horizontalnih prekrivanj dejavnosti prišlo v primeru, če bi višješolsko strokovno in visokošolsko strokovno izobraževanje bila del istega upoštevne stvarnega trga. V primeru delitve na trg višješolskega strokovnega izobraževanja in trg visokošolskega izobraževanja do horizontalnih prekrivanj ne bi prišlo, saj sta v tem primeru podjetje Bsofizo in zavod FUDŠ dejavna vsak na svojem upoštevni trgu. Upoštevaloč možnost prehoda iz nižje stopnje na višjo stopnjo izobraževanja bi pa lahko prišlo do vertikalnih povezav med trgovoma višješolskega strokovnega izobraževanja in visokošolskega izobraževanja.
72. Ker sta oba v koncentraciji udeležena subjekta po statusu zasebna subjekta s ponudbo izrednih študijskih programov, razen zavod FUDŠ v delu, za katerega ima dodeljeno koncesijo, je Agencija najprej preverila njun položaj na trgu izobraževanja glede na število izredno vpisanih študentov. Po podatkih priglasiteljev je imel zavod FUDŠ v študijskem letu 2022/2023 izredno vpisanih 471 študentov, kar predstavlja 3,1 % od 15.202⁶⁸ izredno vpisanih študentov na visokošolski študij, podjetje Bsofizo pa 274, kar je 5,7 % od 4.816⁶⁹ izredno vpisanih študentov na višješolski strokovni študij.
73. V tabeli 1 so prikazani podatki o številu izredno vpisanih študentov za celotno območje Republike Slovenije ter podatki za v koncentraciji udeležena subjekta, in sicer ločeno za višješolsko strokovno in visokošolsko strokovno izobraževanje za obdobje zadnjih treh študijskih letih.

⁶⁷ Uradni list RS, št. 14/19.

⁶⁸ SiStat. Dostopno na: <https://pxweb.stat.si/SiStat/si/Podrocja/Index/192/izobrazevanje>. Tabela: Študenti visokošolskega študija, po vrsti izobraževanja, starosti, načinu študija in spolu, Slovenija, letno. [14. 2. 2024].

⁶⁹ SiStat. Dostopno na: <https://pxweb.stat.si/SiStat/si/Podrocja/Index/192/izobrazevanje>. Tabela: Študenti višjih strokovnih šol po načinu študija, letniku študija, vrsti vpisa in starosti, Slovenija, letno. [14. 2. 2024].

74. Tabela 1: Izredno vpisani študenti zavoda FDUŠ in podjetja Bsofizo na možnem upoštevnem trgu višješolskega in visokošolskega strokovnega izobraževanja v študijskih letih od 2020/21 do 2022/2023 v Republiki Sloveniji

Število Leto	Izredni strokovni študij		Skupaj	Bsofizo	%	FUDŠ	%	Združeni subjekt	%
	višji ⁷⁰	visoki ⁷¹							
2020/2021	5.013	8.163	13.176	197	1,5	271	2,1	468	3,6
2021/2022	5.120	8.560	13.680	244	1,8	298	2,2	542	4,0
2022/2023	4.816	8.599	14.415	274	1,9	284	2,0	558	3,9

Vir: podatki prijavitelja⁷² in SiStat.

75. Po podatkih iz tabele 1 izhaja, da bo združeno podjetje po izvedeni koncentraciji imelo v programe višje in visokošolskega strokovnega izobraževanja izredno vpisanih 3,9 % vseh izredno vpisanih študentov v Republiki Sloveniji. Če kot upošteveni stvarni trg določimo, da sta višješolsko in visokošolsko izobraževanje del istega trga, je tržni delež združenega subjekta precej pod 25,00 %, kar je pod pragom, za katerega se po smernicah Evropske komisije⁷³ domneva, da koncentracija ne more ovirati učinkovite konkurence in zato v tem delu obravnavana koncentracija ne vzbuja sumov skladnosti s pravili konkurence.
76. Po vsebini študijskih programov v koncentraciji udeleženih subjektov, Agencija ugotavlja, da bi na obravnavanem možnem upoštevnem trgu lahko prišlo tudi do prekrivanja pri izvajanju študijskih programov Organizator socialne mreže podjetja Bsofizo, ki je višješolski strokovni program, in Socialni menedžment prevzetega zavoda, ki je visokošolski strokovni program. Pri navedenih študijskih programih gre za vsebine s področja socialne varnosti. Natančneje poklic organizator socialne mreže predstavlja delo s posameznikom v stiski in strokovnimi ustanovami na socialnem področju, z namenom izboljšanja kakovosti življenja in vključevanje posameznikov ali skupin v socialno mrežo.⁷⁴ Socialni menedžer pa načrtuje, vodi, koordinira in nadzira aktivnosti na področju socialne varnosti v povezavi z dvigovanjem ravni kakovosti življenja in človekovega dostojanstva⁷⁵.
77. Glede vprašanja, ali posamezni upošteveni trg izobraževanja nadalje deliti tudi po vsebini študijskih programov Agencija ugotavlja, da niso vse izobraževalne ustanove specializirane samo za določene vsebine študijskih programov, ampak ponujajo po vsebini različne študijske programe, od družboslovnih in umetniških do naravoslovnih in tehničnih, slednje velja predvsem za višješolske strokovne zavode ter tudi za zasebne visokošolske zavode. Glede na navedeno Agencija meni, da je opredelitev upoštevnih trgov izobraževanja sicer odvisna predvsem od specifičnih okoliščin vsakega posameznega primera, da pa trga terciarnega izobraževanja praviloma ni treba deliti glede na vsebino študijskih programov. Za zadevno koncentracijo je Agencija kljub temu preverila tudi stanje ponudbe izrednih študijskih programov s področja socialne varnosti.

⁷⁰ Si.Stat. Dostopno na: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/si/Data/-/0955101S.px>. Tabela: Študenti višjih strokovnih šol po načinu študija, letniku študija, vrsti vpisa in starosti, Slovenija, letno. [14. 2. 2024].

⁷¹ Si.Stat. Dostopno na: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/si/Data/-/0955203S.px>. Študenti visokošolskega študija, po vrsti izobraževanja, starosti, načinu študija in spolu, Slovenija, letno. [14. 2. 2024].

⁷² Dokument št. 3061-27/2023-9.

⁷³ Smernice o presoji horizontalnih združitve na podlagi uredbe Sveta o nadzoru koncentracij podjetij o presoji horizontalnih združitve, Uradni list EU št. C 31/5 z dne 5. 2. 2004, točka 18.

⁷⁴ Slovensko ogrodje kvalifikacij. Dostopno na: <https://www.nok.si/kvalifikacije/organzator-socialne-mreze-organizator-socialne-mreze>. [14. 2. 2024].

⁷⁵ FUDŠ. Dostopno na: <https://www.fuds.si/si/studij/sola-za-menedzment/socialni-menedzment/>. [14. 2. 2024].

78. Agencija na podlagi javno dostopnih podatkov ugotavlja, da višješolski strokovni študijski program Organizator socialne mreže izvaja več višješolskih zavodov⁷⁶, tako javnih kot zasebnih. Študijskih programov, ki bi bili enaki programu Socialni menedžment Agencija ni zasledila, so pa določeni visokošolski strokovni študijski programi⁷⁷ primerljivi z njim. Agencija v presojo vključuje študijske programe, ki se izvajajo kot izredni študijski programi, saj oba v koncentraciji udeležena subjekta kot zasebni izobraževalni ustanovi izvajata izredne študijske programe, redne na podlagi dodeljene koncesije pa le prevzeti zavod.
79. Agencija v tabeli 2 prikazuje obseg ponudbe višješolskih in visokošolskih strokovnih izrednih študijskih programov z vsebino, ki se nanaša na področje socialnega varstva, za študijsko leto 2023/2024 in ki jih je pridobila iz javno dostopnih podatkov.
80. Tabela 2: Razpisana vpisna mesta za izredne študijske programe s področja socialne varnosti v študijskem letu 2023/2024 v Republiki Sloveniji

Izobraževalna ustanova	Vpisna mesta	
	število	v %
Višješolski javni zavodi	100	17,6
Višješolski zasebni zavodi	173	30,5
Bsofizo	30	5,3
Visokošolski javni zavodi	0	-
Visokošolski zasebni zavodi	195	34,3
FUDŠ	70	12,3
Skupaj	568	100,0
Ostali ponudniki skupaj	468	82,5
Združeni subjekt	100	17,6

Vir: Ministrstvo za šolstvo⁷⁸ in dijaški.net⁷⁹.

81. Po podatkih iz tabele 2 izhaja, da bo imel združeni subjekt po izvedeni koncentraciji 17,6 % vpisnih mest za izredne študijske programe s področja socialne varnosti, kar pomeni, da bodo zainteresirani za to vsebino študijskih programov tudi po združitvi podjetja Bsofizo in zavoda FUDŠ imeli možnost izbire med različnimi ponudniki. Agencija ni preverjala, koliko je bilo dejansko vpisanih študentov v zadevne programe po posameznih izobraževalnih zavodih, saj ocenjuje, da podatki kot so prikazani v tabeli 2 zadostno prikazujejo stanje na možnem upoštevnem trgu izobraževanja, če bi ga ločeno obravnavali po vsebini študijskih programov. Število vpisanih študentov ne more biti večje od števila razpisanih vpisnih mest, lahko je kvečjemu manjše.
82. Glede na to, da je možen prehod študentov iz nižje stopnje na višjo stopnjo izobraževanja pri istem izvajalcu ali pa k drugemu izvajalcu izobraževanja, je Agencija preverila možnost nastanka vertikalnih povezav, če bi upošteveni stvarni trga terciarnega izobraževanja

⁷⁶ GOV.SI. Dostopno na: <https://www.gov.si/teme/vpis-v-visje-strokovne-sole/>. Razpis za vpis v višje strokovno izobraževanje za študijsko leto 2023/2024. [19. 2. 2024].

⁷⁷ Študijska programa Socialna gerontologija in Menedžment v socialni in izobraževanju, ki ju izvajata zasebna visokošolska zavoda Alma Mater Europea - Evropski Center Maribor oziroma Doba, Fakulteta za uporabne poslovne in družbene študije Maribor, oba v obliki izrednega študija. Dijaški.net. Dostopno na: <https://dijaski.net/studij/fakultete-in-visoke-sole>. [19. 2. 2024].

⁷⁸ GOV.SI. Dostopno na: <https://www.gov.si/teme/vpis-v-visje-strokovne-sole/>. Razpis za vpis v višje strokovno izobraževanje za študijsko leto 2023/2024. [19. 2. 2024].

⁷⁹ Dijaški.net. Dostopno na: <https://dijaski.net/studij/fakultete-in-visoke-sole>. [19. 2. 2024].

opredelila ločeno za višješolsko strokovno (prisotnost podjetja Bsofizo) in visokošolsko izobraževanje (prisotnost prevzetega zavoda).

83. Po smernicah Evropske komisije⁸⁰ vertikalne združitve zadevajo subjekte, ki so dejavni na različnih stopnjah oskrbne verige. Nehorizontalne združitve lahko bistveno ovirajo učinkovito konkurenco, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja združenega podjetja na najmanj enem od zadevnih trgov, in sicer na način omejevanja dostopa na trg ali pa do usklajenega ravnanja udeležencev trga.⁸¹
84. V Merilih za prehod⁸² med drugim velja, da se za prehod med študijskimi programi šteje tudi vpis višješolskega diplomanta v drugi letnik visokošolskega študijskega programa prve stopnje, pri čemer je kot pogoj določeno tudi, da študijski program ob zaključku študija zagotavlja pridobitev primerljivih kompetenc oziroma učnih izidov. Navedeno pomeni, da se posameznik po uspešnem zaključku študija na določenem višješolskem študijskem programu sicer lahko neposredno vpiše v drugi letnik visokošolskega študijskega programa na prvi stopnji, a mora ob tem izpolnjevati določene pogoje, ki jih določi visokošolski zavod in ki so javno objavljeni⁸³. Agencija za prevzeti zavod ugotavlja, da se v drugi letnik študijskega programa Socialni menedžment univerzitetne smeri neposredno lahko vpišejo diplomanti višješolskega strokovnega programa, če izpolnjujejo pogoje za vpis, pri čemer se lahko brez diferencialnih izpitov vpišejo diplomanti s področja družbenih, poslovnih, upravnih in pravnih ved, ostali pa morajo opraviti diferencialne izpite iz predmetov Dinamika sodobne družbe in Družboslovna raziskovalna metodologija⁸⁴. Iz navedenega izhaja, da ni nujno predhodno biti diplomant višješolskega študijskega programa primerljive vsebine, na primer Organizator socialne mreže, ampak so kompatibilni tudi študijski programi drugih družboslovnih vsebin. Dodaten primer, ki ga navaja Agencija, je primer Ekonomske Fakultete v Ljubljani, kjer se lahko vpišejo v prvi letnik visokošolskega strokovnega študijskega programa Visoka poslovna šola diplomanti višjega strokovnega izobraževanja drugih zavodov, ne glede na zaključeno vsebinsko sorodno ali nesorodno področje⁸⁵.
85. Agencija ugotavlja, da je prehod iz višješolskega na visokošolsko izobraževanje mogoč ob določenih pogojih, ki pa niso takšni, da bi bistveno omejevali prehode bodisi med različnimi izvajalci bodisi med vsebinsko nesorodnimi študijskimi programi, kar velja tudi za prevzeti zavod na primeru univerzitetnega študijskega programa Socialni menedžment. Tudi če bi prevzeti zavod skušal pogoje prehoda zaostri v korist podjetja Bsofizo, s katerim bosta po združitvi del iste skupine podjetij, obstaja dovolj njunih konkurentov, na katere bi v primeru zaprtja dostopa potencialni študentje lahko preusmerili svoje povpraševanje, zato tako obnašanje za združeni subjekt ne bi bilo dobičkonosno in je zato manj verjetno. Poleg tega tudi glede na nizke tržne deleže, ki jih dosega združeno podjetje na možnih opredeljenih stvarnih trgih, Agencija ocenjuje, da ni verjetno, da bi kot posledica zadevne koncentracije prišlo do izključevanja konkurentov, saj na nobenem od vertikalno povezanih trgov ocenjeni tržni delež združenega podjetja ne dosega 30 %.⁸⁶

⁸⁰ Smernice o presoji nehorizontalnih združitev na podlagi uredbe Sveta o nadzoru koncentracij podjetij (v nadaljevanju: Smernice o presoji nehorizontalnih združitev), Uradni list EU št. C 265/6 z dne 18. 10. 2008, točka 91 – 93.

⁸¹ Smernice o presoji nehorizontalnih združitev, točka 15, 18 in 19.

⁸² 2. in 3. člen.

⁸³ Drugi odstavek 3. člena Meril za prehod.

⁸⁴ FUDŠ. <https://www.fuds.si/sl/studij/sola-za-menedzment/socialni-menedzmentun/>. [14. 2. 2024].

⁸⁵ EF. Dostopno na: http://www.ef.uni-lj.si/dodiplomsko/vpisni_pogoji. [14. 2. 2024].

⁸⁶ Smernice o presoji nehorizontalnih združitev, točka 15, 23 in 25.

86. Agencija zaključuje, da zadevna združitev ne glede na to kako široko je trg izobraževalne dejavnosti opredeljen, ne bo vodila v nastanek horizontalnih in vertikalnih protikonkurenčnih učinkov na kateremkoli izmed teh trgov.

IV. ZAKLJUČEK

87. Na podlagi vseh pridobljenih podatkov Agencija ugotavlja, da koncentracija pridobitve skupne kontrole podjetja AZ DEOS in zavoda Inštitut INTEA nad zavodom FUDŠ ne bo povzročila učinkov, ki bi lahko bistveno zmanjšali učinkovito konkurenco na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitve prevladujočega položaja, zato ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence. Agencija zato koncentraciji na podlagi tretjega odstavka 70. člena ZPOmK-2 ne nasprotuje in izjavlja, da je skladna s pravili konkurence.

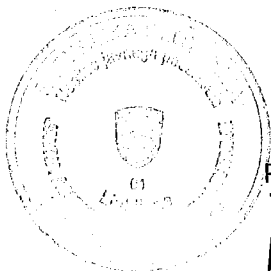
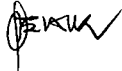
V. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

88. V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku⁸⁷ mora organ odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz druge točke izreka.

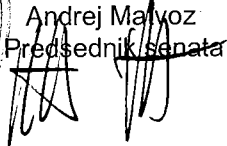
POUK O PRAVNEM SREDSTVU

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva ulica 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto. Stranka postopka se lahko v skladu s sedmim odstavkom 47. člena ZPOmK-2 tudi odpove pravici do sodnega varstva.

Postopek vodila:
Nataša Oblak

Andrej Malvoz
Predsednik senata

Vročiti:

- AZ DEOS, oskrba starejših, d.o.o., Fajfarjeva ulica 33, 1000 Ljubljana in Inštitut za interdisciplinarna in aplikativna raziskovanja, Gregorčičeva ulica 19, 5000 Nova Gorica;
po pooblaščenju za vročitev: AZ DEOS, oskrba starejših, d.o.o., Fajfarjeva ulica 33, 1000 Ljubljana - osebno po ZUP.

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

Objaviti:

- izrek odločbe na spletni strani Agencije.

⁸⁷ Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb.